

ਥੀਏਟਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ

ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਿਰਫ ਥੀਏਟਰ ਸ਼ੋਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਰਿਹਰਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਪਹਿਰਾਵੇ ਪਹਿਨ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਮੇਕਅੱਪ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ! ਤੁਸੀਂ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਸੀ, ਖੇਡਦੇ ਸੀ, ਸੌਂਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਇਹ ਸਭ ਸ਼ੋਅ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, 'ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰ', ਜੋ ਅਠਾਰਵੀਂ, ਉਨੀਵੀਂ ਅਤੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬਚੇ ਹਨ।

ਆਉਂਦੇ ਅਸੀਂ ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦਿਲਚਸਪ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਝਲਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੋ ਹੁਣ ਲਗਭਗ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

0680CH18

ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਟਕੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। 1900 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥੀਏਟਰ ਮੰਡਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਸੀ-ਮੇਕਅੱਪ ਮੈਨ, ਕਾਸਟਿਊਮ ਟੇਲਰ, ਸੈੱਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ,

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਕਲਪ

- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ

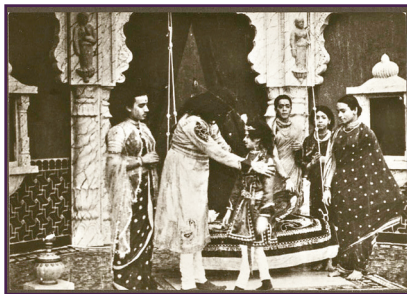
ਇੱਕ ਸ਼ੋਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰ ਟੀਮ

ਪੇਂਟਰ, ਲਾਈਟ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ, ਅਦਾਕਾਰ, ਡਾਂਸਰ, ਗਾਇਕ, ਲੇਖਕ, ਰਸੇਈਏ, ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਲੇਖਾਕਾਰ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਸਨ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਸ਼ੋਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰ ਮੰਡਲੀਆਂ ਸਨ ਪਾਰਸੀ ਥੀਏਟਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬੰਬਈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ 1੮੫੦ ਤੋਂ 1੯੩੦ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਪਹਿਲੀ ਪਾਰਸੀ ਥੀਏਟਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'ਪਾਰਸੀ ਨਾਟਕ ਮਨਾਲੀ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਟਕ, ਰੂਸਟਮ ਜ਼ਬੂਲੀ ਅਤੇ ਸੋਹਰਾਬ 1੮੫੩ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਾ ਅਫਰਾਸੀਆਬ ਆਇਆ। ਰੁਸਤਮ ਪਹਿਲਵਾਨ ਅਤੇ ਪਦਸਾਹ ਫਰੀਦੂਨ। 1੮੬੦ ਤੱਕ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ੨੦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਰਸੀ ਥੀਏਟਰ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ੀਨੀਅਮ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥੀਏਟਰ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰ ਫਾਰਮ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਫੜਿਆ।

ਪਾਰਸੀ ਨਾਟਕ ਮੰਡਲੀ

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਸ਼ੋਅ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਸੁਰਭੀ ਥੀਏਟਰ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਨਾਟਿਆ ਮੰਡਲੀ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1੮੮੫ ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਟਕ ਸੀ ਕੀਚਾਕਾ ਇਤਰਾਜ਼। ਇਹ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਥੀਏਟਰ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ 1੩੮ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸੁਰਭੀ ਥੀਏਟਰ ਅਜੇ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਾਟਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ -

ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੀਲਾਵਾਂ: ਛੋਟੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ। ਜੈ ਪਥਲਾ ਭੀਰਵੀ: ਲੋਕ ਕਥਾ ਥੋਟਾ ਰਾਮਾਊਡੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ: ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀ ਕਹਾਣੀ - ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਬੱਚਾ।

ਸੁਰਭੀ ਥੀਏਟਰ ਦੇ ਨਾਟਕ ਜਾਦੂ, ਲਾਈਵ ਵੀਐਫਐਕਸ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਮਾਇਆ ਬਾਜ਼ਾਰ: ਭੂਤ ਰਾਜੇ ਘਟੋਥਾਕਚਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਸ਼੍ਰੀਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਉਦਭਵਮ (ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਕਲਿਆਣਮ)।
ਬਾਲਨਾਗਾਮਾ: ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਟ ਜਾਦੂਗਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਕਰਨਾਟਕ ਨਾਟਕ ਮੰਡਲੀ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ
੧੮੭੪ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਗਦਗ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਕੇਰੇ ਬਾਲਾਚਾਰੀਆ (ਸ਼ਾਂਤਾ ਕਵੀ) ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਟਕ ਬੁਸ਼, ਬਨਾਸੂਰਾ ਅਤੇ ਦਾਗ ਵਾਲਾ ਪੂਲ ਉਹ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ।

ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਹਲਾਸੰਗੀ ਨਾਟਕ ਮੰਡਲੀ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਬੀਜਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਲਾਸੰਗੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰੀਨਯਾ, ਮਦਾਲਾਸਾ ਪਰੀਨਯਾ, ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਵਤਸਤ੍ਰਤਰਅਤੇ ਭੈਮਾਸੂਰ ਵਧਦਾ ਹੈਵੈਂਕਟਨਾਚਾਰੀਆ ਅਗਲਾਗੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਆਦਿ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਨਬਸਵੇਸ਼ਵਰ ਨਾਟਕ ਮੰਡਲੀ ਜਾਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੱਬੀ ਕੰਪਨੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਥੀਏਟਰ ਕੰਪਨੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਟਕ ਸਧਾਰਮੇ, ਸੁਭਦਰਾ, ਹੇਮਾਰੈਡੀ ਮੱਲੰਮਾ, ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਾਊਸਫੁਲ ਸ਼ੋਅ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਕੁਝ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ -

- ਇਹ ਮੰਡਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੀ।
- ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੰਨੜ ਅਦਾਕਾਰ ਡਾ. ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਥੀਏਟਰ ਕੈਰੀਅਰ

ਗੁੱਬੀ ਕੰਪਨੀ

ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

- ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਥੀਏਟਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬੀਵੀ ਕਰੰਥ ਨੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰਾਂ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘਟਿਆ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਸਨ ਜੋ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ -

- ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਸਿਨੇਮਾ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਸਨ।

- ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪਰਿਵਾਰਕ ਦੇਸਤਾਨਾ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਹਾਸੇ-ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ।
- ਸ਼ੌਕੀਨ ਥੀਏਟਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਜਾਂ ਸੇਲਡਰਿੰਗ ਆਇਰਨ ਥੀਏਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਥੀਏਟਰ

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਥੀਏਟਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਥੀਏਟਰ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਧੇ ਹੋਏ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

